

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1293/2013

av den 11 december 2013

om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EG) nr 614/2007

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 192,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téens yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimat-
området har lett till märkbara förbättringar av miljösitua-
tionen. Stora utmaningar kvarstår emellertid på miljö-
och klimatområdet, och om inget görs kommer detta
att få betydande följder för unionen.

(2) Åtgärder för att hantera dessa miljö- och klimatmässiga
utmaningar bör, på grund av deras omfattning och kom-
plexitet, huvudsakligen finansieras genom unionens stora
finansieringsprogram. I sitt meddelande av den 29 juni
2011 med titeln *En budget för Europa 2020*, där kom-
missionen erkänner den utmaning som klimatföränd-
ringen utgör, tillkännagav kommissionen att den har
för avsikt att öka den klimatrelaterade andelen av

unionens budget till minst 20 % med bidrag från olika
politikområden. Denna förordning bör bidra till att
uppnå detta mål.

(3) Unionens finansieringsprogram kan inte uppfylla alla
specifika behov rörande miljö och klimatpolitik. För mil-
jön och klimatpolitik krävs specifika strategier för att
hantera en ojämn integrering av de politiska målen i
medlemsstaternas praxis, ett ojämnt och otillräckligt ge-
nomförande av lagstiftningen i medlemsstaterna samt
otillfredsställande spridning av information om, och
främjande av, politiska mål. Det är lämpligt att följa
upp programmet som inrättas genom Europaparlamen-
tets och rådets förordning (EG) nr 614/2007 ⁽⁴⁾ och att
anta en ny förordning. Genom den här förordningen bör
det därför fastställas ett särskilt finansieringsprogram för
miljö och klimatpolitik (nedan kallat *Life-programmet*). För
att unionens finansiering ska få största möjliga effekt bör
man sträva efter synergi- och kompletteringseffekter mel-
lan Life-programmet och andra av unionens finansie-
ringsprogram.

(4) De miljömässiga tillgångarna är ojämnt fördelade inom
unionen, men de har fördelar som berör hela unionen.
Unionens skyldighet att bevara dessa tillgångar kräver en
konsekvent tillämpning av principerna om solidaritet och
delat ansvar, och detta förutsätter att vissa av unionens
miljö- och klimatproblem åtgärdas bättre på regional el-
ler lokal nivå. Sedan 1992 har Life-programmen spelat
en väsentlig roll för en bättre solidaritet och delat ansvar
för att bevara unionens gemensamma miljö- och klimat-
tillgångar. Life-programmet bör fortsätta att spela den
rollen.

(5) Med tanke på Life-programmets egenskaper och storlek
kan det inte lösa alla miljö- och klimatproblem. Syftet
bör snarare vara att fungera som en katalysator för för-
ändringar i utvecklingen och genomförandet av politiken
genom att tillhandahålla och sprida lösningar och bästa
praxis för att nå miljö- och klimatmålen och genom att
främja innovativ miljö- och klimatförändringsteknik. I
den strävan bör Life-programmet stödja genomförandet
av det allmänna miljöhandlingsprogrammet för
unionen till 2020 *Att leva gott inom planetens gränser*,
inrättat genom Europaparlamentets och rådets beslut ⁽⁵⁾
(nedan kallat *sjunde miljöhandlingsprogrammet*).

⁽¹⁾ EUT L 191, 29.6.2012, s. 111.

⁽²⁾ EUT L 277, 13.9.2012, s. 61.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 21 november 2013 (ännu ej
offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 5 december 2013.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 614/2007 av den
23 maj 2007 om det finansiella instrumentet för miljön (Life+) (EUT
L 149, 9.6.2007, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets beslut av den 20 november 2013 om
ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 "Att leva
gott inom planetens gränser".

- (6) I denna förordning fastställs, för Life-programmets hela löptid, en finansieringsram på totalt 3 456 655 miljoner EUR i löpande priser, vilket motsvarar 0,318 % av det totala beloppet för åtagandebemyndiganden i enlighet med rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311 /2013 ⁽¹⁾, som utgör det särskilda referensbeloppet för Europaparlamentet och rådet inom ramen för det årliga budgetförfarandet enligt punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning ⁽²⁾.
- (7) I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Luxemburg i december 1997 och Europeiska rådet i Thessaloniki i juni 2003 bör kandidatländerna och länderna på västra Balkan som ingår i stabiliserings- och associeringsprocessen samt länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken vara berättigade att delta i unionsprogram i enlighet med de villkor som fastställs i relevanta bilaterala eller multilaterala avtal som ingåtts med dessa länder.
- (8) I enlighet med rådets beslut 2001/822/EG ⁽³⁾ (ULT-beslutet) kan enskilda personer från utomeuropeiska länder och territorier, och, i tillämpliga fall, relevanta offentliga och/eller privata organ och institutioner i utomeuropeiska länder och territorier, ta del av unionsprogram, under förutsättning att de följer regler och mål för programmen och de villkor som gäller för den medlemsstat som det utomeuropeiska landet eller territoriet tillhör.
- (9) Om miljö- och klimatpolitiska investeringar inom unionen ska vara effektiva måste vissa verksamheter genomföras utanför dess gränser. Investeringarna kan inte alltid finansieras inom ramen för unionens finansiella instrument för yttre åtgärder. Insatser i länder som inte direkt deltar i Life-programmet och deltagande av juridiska personer baserade i dessa länder i verksamhet som finansieras via Life-programmet bör undantagsvis vara möjliga, förutsatt att specifika villkor som anges i denna förordning uppfylls.
- (10) Denna förordning bör också tillhandahålla en ram för samarbete med och för att ge stöd till berörda internationella organisationer, i syfte att tillgodose miljö- och klimatpolitiska behov som inte omfattas av de finansiella instrumenten för yttre åtgärder, exempelvis vissa studier.
- (11) Miljö- och klimatkrav bör integreras i unionens politik och verksamhet. Life-programmet bör därför komplettera andra av unionens finansieringsprogram, däribland Europeiska regionala utvecklingsfonden ⁽⁴⁾, Europeiska socialfonden ⁽⁵⁾, Sammanhållningsfonden ⁽⁶⁾, Europeiska garantifonden för jordbruket ⁽⁷⁾ och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ⁽⁸⁾, Europeiska havs- och fiskerifonden och Horisont 2020-ramprogrammet för forskning och innovation ⁽⁹⁾ (nedan kallat *Horisont 2020*).

Kommissionen och medlemsstaterna bör säkerställa sådan komplementaritet på alla nivåer. På unionsnivå ska komplementariteten säkerställas genom att man upprättar ett strukturerat samarbete mellan Life-programmet och unionens finansieringsprogram med delad förvaltning inom den gemensamma strategiska ramen, inrättad genom Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr /2013 ⁽¹⁰⁾ (nedan kallad *förordningen om gemensamma bestämmelser*), i synnerhet för att främja finansiering av verksamheter som kompletterar integrerade projekt eller för att stödja användningen av lösningar, metoder och strategier som utarbetats inom ramen för Life-programmet. Life-programmet bör också uppmuntra införandet av miljö- och klimatrelaterade forsknings- och innovationsresultat från Horisont 2020. I detta sammanhang bör det erbjuda möjligheter till medfinansiering av projekt med tydliga fördelar på miljö- och klimatområdet för att skapa synergier mellan Life-programmet och Horisont 2020. Samordning krävs för att förebygga dubbelfinansiering. Kommissionen bör vidta åtgärder för att förhindra överlappningar och ytterligare administrativa bördor för stödmottagande projekt som härrör från rapporteringskrav från olika finansiella instrument. För att säkerställa tydlighet och praktisk genomförbarhet för de integrerade projekten inom ramen för Life-programmet bör eventuella arrangemang för samarbete upprättas på

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för åren 2014–2020.

⁽²⁾ EGT C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽³⁾ Rådets beslut 2001/822/EG av den 27 november 2001 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska gemenskapen (ULT-beslut) (EGT L 314, 30.11.2001, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006 (Se sidan 281 i detta nummer av EUT).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1081/2006 (Se sidan 104 i detta nummer av EUT).

⁽⁶⁾ Rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av Sammanhållningsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1084/2006 (Se sidan 281 i detta nummer av EUT).

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (EUT L 209, 11.8.2005, s. 1).

⁽⁸⁾ Förordning (EG) nr 1290/2005.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 [om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut 1982/2006/EG (Se sidan 104 i detta nummer av EUT)].

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (Se sidan 320 i detta nummer av EUT).

ett tidigt stadium. Medlemsstaterna bör tänka på att ta upp sådana arrangemang i sina partnerskapsavtal så att fördelarna med de integrerade projekten kan beaktas under utarbetandet av operativa program eller program för landsbygdsutveckling.

- (12) Att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald och förbättra resurseffektiviteten samt att ta itu med miljö- och hälsorelaterade problem är fortfarande nyckelfrågor för unionen. Dessa frågor kräver ökade insatser på unionsnivå för att erbjuda lösningar och bästa praxis som kan bidra till att uppnå målen i kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 *Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla* (nedan kallat *Europa 2020-strategin*). Dessutom är förbättrad styrning, särskilt genom åtgärder för ökad medvetenhet och medverkan av aktörer, avgörande för att nå miljömålen. Därför bör delprogrammet Miljö ha tre prioriterade åtgärdsområden: Miljö- och resurseffektivitet, Natur och biologisk mångfald samt Miljöstyrning och miljöinformation. Projekt som finansieras via Life-programmet bör kunna bidra till att nå de specifika målen för mer än ett av de prioriterade områdena, och fler än en medlemsstat bör kunna delta i projekten.

- (13) I kommissionens meddelande av den 20 september 2011 med titeln *Färdplan för ett resurseffektivt Europa* föreslås milstolpar och åtgärder som krävs för att leda in unionen på vägen till en resurseffektiv och hållbar tillväxt. Därför bör det prioriterade området Miljö och resurseffektivitet stödja de offentliga och privata sektorernas effektiva genomförande av unionens miljöpolitik, särskilt i de miljösektorer som omfattas av färdplanen för ett resurseffektivt Europa, genom att underlätta utveckling och spridning av nya lösningar och bästa praxis. I detta sammanhang bör kommissionen säkerställa samstämmighet och undvika överlappning med Horisont 2020.

- (14) Kommissionens meddelande av den 3 maj 2011 med titeln *Vår livförsäkring, vårt naturkapital – en strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020* (nedan kallat *unionens strategi för biologisk mångfald fram till 2020*) anges mål för att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald. Dessa mål är bland annat ett fullständigt genomförande av rådets direktiv 92/43/EEG⁽¹⁾ och

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG⁽²⁾, samt bevarande och återställande av ekosystem och ekosystemtjänster. Life-programmet bör bidra till att uppnå dessa mål. Därför bör det prioriterade området Natur och Biologisk mångfald inriktas på genomförande och förvaltning av det Natura 2000-nätverk som inrättats genom direktiv 92/43/EEG, särskilt när det gäller den prioriterade plan som utarbetats på grundval av artikel 8 i det direktivet, på utarbetande och spridning av bästa praxis när det gäller biologisk mångfald och direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG samt på de bredare utmaningarna för den biologiska mångfalden som anges i unionens strategi för biologisk mångfald fram till 2020.

- (15) Life-programmets bidrag till Natura 2000-nätverkets årliga finansieringsbehov bör ses mot bakgrund av de utgifter för biologisk mångfald som säkras av unionens andra fonder. Särskilt vikt bör läggas vid integrerade projekt inom ramen för Life-programmet som en samordnad finansieringsmekanism för Natura 2000-nätverket, med tanke på deras potential att dra till sig medel och att andra unionsmedel i större utsträckning kan användas för Natur och biologisk mångfald.

- (16) Skogarna spelar en viktig roll för miljö och klimat, exempelvis när det gäller biologisk mångfald, vatten, mark, samt anpassning till och begränsning av klimatförändringar. Skogar och mark hjälper till att reglera klimatet genom att ta upp koldioxid (CO₂) från atmosfären och lagra stora mängder kol. För att optimera den rollen krävs relevanta och kompatibla uppgifter och information. Denna förordning bör därför också utgöra en ram för att stödja samverkan mellan miljö- och klimatin-satser när det gäller skogar och mark inbegripet övervakningen av dessa insatser. Andra områden för ökade synergier är vattenbrist och torka samt hanteringen av översvämningsrisker.

- (17) För att optimera användningen av resurserna i Life-programmen bör synergier uppmuntras mellan åtgärder under delprogrammet Miljö, framför allt för att skydda den biologiska mångfalden, och åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringar under delprogrammet Klimatpolitik.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

- (18) I kommissionens meddelande av den 15 december 2011 med titeln *Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050* (nedan kallad *färdplan 2050*) fastställs det att testning av nya strategier för att begränsa klimatförändring fortsättningsvis skulle ha en central betydelse för övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Klimatanpassning, som en övergripande unionsprioritet, behöver också säkerställas. Dessutom är främjande av styrning och åtgärder för ökad medvetenhet avgörande för att ge konstruktiva resultat och säkerställa att de berörda parterna medverkar. Därför bör delprogrammet Klimatpolitik ge stöd för insatser som bidrar till tre prioriterade områden: Begränsning av klimatförändringar, Klimatanpassning samt Klimatstyrning och klimatinformation. Projekt som finansieras via Life-programmet bör kunna bidra till att uppnå de specifika målen för mer än ett av de prioriterade områdena, och fler än en medlemsstat bör kunna delta i projekten.
- (19) Det prioriterade området Begränsning av klimatförändringar bör bidra till utarbetandet och genomförandet av unionens klimatrelaterade politik och lagstiftning, särskilt när det gäller övervakning och rapportering av växthusgaser, politik för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk, bevarande av naturliga kolsänkor, system för handel med utsläppsrätter, medlemsstaternas insatser för att minska utsläppen av växthusgaser, avskiljning och lagring av koldioxid, förnybar energi, energieffektivitet, transport och bränslen, skydd av ozonskiktet och fluorerade gaser. Genomförande av infrastrukturprojekt för avskiljning och lagring av koldioxid anses ligga utanför Life-programmets räckvidd och kommer därför inte att stödjas.
- (20) De första följderna av klimatförändringen kan redan ses i Europa och världen över, exempelvis i form av extrema väderförhållanden som leder till översvämningar och torka samt stigande temperaturer och havsnivåer. Det prioriterade området Klimatanpassning bör hjälpa populationer, ekonomiska sektorer och regioner att anpassa sig till dessa följder genom specifika åtgärder och strategier för anpassning för att säkerställa en mer motståndskraftig union. Åtgärder på detta område bör komplettera åtgärder som är berättigade till finansiering inom ramen för det finansiella instrumentet för civilskydd som inrättades genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 2013/EU⁽¹⁾. Genomförande av stor infrastruktur anses ligga utanför Life-programmets räckvidd och kommer därför inte att stödjas.
- (21) Ett fullständigt genomförande av politiken och lagstiftningen på miljö- och klimatområdet hänger samman med uppnåendet av bättre styrning, större medverkan av berörda parter och informationsspridning. Därför bör de prioriterade områdena Klimatstyrning och klimatinformation i båda delprogrammen ge stöd till utarbetandet av samarbetsplattformar och utbyte av bästa praxis för mer effektiv efterlevnad och verkställighet, inbegripet utbildning för domare och åklagare, samt generera stöd från allmänheten och de berörda parterna för unionens politiska beslut på miljö- och klimatområdena. De bör särskilt leda till förbättringar vad gäller kunskapsspridning, utbyte av bästa praxis och genomförandet av unionslagstiftningen, ökad medvetenhet, allmänhetens deltagande, tillgång till information och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.
- (22) Inom ramen för denna förordning bör stöd ges i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012⁽²⁾. Projekt som finansieras inom Life-programmet bör uppfylla kriterier för stödberättigande och tilldelningskriterier för att säkerställa bästa möjliga användning av unionens medel samt ett mervärde för unionen. När kommissionen utvärderar mervärdet för unionen bör den, avseende de prioriterade områdena, särskilt uppmärksamma om projekten kan reproduceras och överföras, hur hållbara deras resultat är och hur de bidrar till att uppfylla de allmänna och specifika målen för de prioriterade områdena samt de tematiska prioriteringarna som genomförs genom projektmålen. Projekt med sektorsövergripande effekter bör uppmuntras. Kommissionen bör också främja och uppmuntra användning av miljöanpassad offentlig upphandling, särskilt vid genomförande av projekt.
- (23) För att bibehålla lika villkor för alla företag som är verksamma på den inre marknaden och för att undvika en otillbörlig snedvridning av konkurrensen, bör finansiering som ges inom ramen för Life-programmet i förekommande fall inriktas på marknadsmisslyckanden. Om finansieringen utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) bör den utformas i enlighet med reglerna om statligt stöd i syfte att förhindra marknadsstörningar, exempelvis utträngning av privat finansiering, som skapar ineffektiva marknadsstrukturer eller bevarar ineffektiva företag, och får inte sättas i kraft förrän den

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets beslut 1313/2013/EU av den 17 december 2013 om en civilskyddsmekanism för unionen (Se sidan 924 i detta nummer av EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

har godkänts av kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget, såvida den inte uppfyller en förordning som antagits enligt rådets förordning (EG) nr 994/98 ⁽¹⁾.

- (24) För att förbättra genomförandet av miljö- och klimatpolitiken och öka integreringen av miljö- och klimatmål i andra politikområden bör Life-programmet främja projekt som stöder genomförandet av integrerade strategier för genomförande av lagstiftning och politik på miljö- och klimatområdet. Sådana integrerade projekt bör fungera som konkreta instrument för att införliva miljö- och klimatmål i unionens övriga politik och i unionens övergripande utgifter i enlighet med Europa 2020-strategin. De bör ge exempel på god praxis för ett effektivt och väl samordnat genomförande av unionens miljö- och klimatmål i medlemsstaterna och regionerna. För delprogrammet Miljö bör de integrerade projekten framför allt inriktas på genomförandet av unionens strategi för biologisk mångfald fram till 2020, med särskild inriktning på att effektivt förvalta och befästa de Natura 2000-nätverk som inrättats genom direktiv 92/43/EEG via genomförandet av de prioriterade planer som utarbetats på grundval av artikel 8 i det direktivet, av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽²⁾ och lagstiftningen om avfall och luft.
- (25) De integrerade projekten inriktas på fastställda teman, men bör samtidigt ha flera syften (exempelvis miljöfördelar och kapacitetsuppbyggnad) som gör det möjligt att nå resultat på andra politikområden, särskilt den marina miljön i enlighet med målen för Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG ⁽³⁾. Dessa integrerade projekt kan också övervägas på andra miljöområden. För delprogrammet Klimatpolitik bör sådana projekt särskilt avse strategier och handlingsplaner för anpassning till och begränsning av klimatförändringen.
- (26) Integrerade projekt bör endast stödja ett antal specifika verksamheter och åtgärder, medan annan verksamhet som kompletterar den som ingår i projektet bör finansieras från andra av unionens finansieringsprogram, samt från nationella, regionala eller privata medel. Finansiering genom Life-programmet bör utnyttja synergier och säkerställa att unionens olika finansieringskällor är förenliga
- med varandra genom att ge ett strategiskt miljö- och klimatfokus, och samtidigt säkerställa att förfarandena förenklas.
- (27) Integrerade projekt är inriktade på genomförandet av unionens lagstiftning och politik på miljö- och klimatområdet, genom integrerade strategier, och förutsätter åtgärder i alla delar av unionen och inom alla målsektorer i denna förordning. Detta kräver en fördelning i urvalsförfarandet för den geografiska jämviktens skull och medlemsstaterna ska, vid behov med hjälp av ett projekt för tekniskt stöd inom ramen för Life, utarbeta och föreslå minst ett integrerat projekt under Life-programperioden.
- (28) Med tanke på att integrerade projekt är en ny metod bör de berörda parterna vid behov ges tekniskt stöd. Ett ansökningsförfarande i två steg bör underlätta ansökningsfasen. I det första steget bör det i en finansieringsplan anges vilka andra unionsmedel eller nationella eller privata finansieringskällor som ska mobiliseras och i vilken utsträckning. Först i ett andra steg bör avsiktsförklaringar från minst en annan finansieringskälla krävas för att säkerställa att kravet på mobilisering av ytterligare en finansieringskälla uppfylls. Den utsträckning i vilken andra unionsmedel mobiliseras bör beaktas under tilldelningsfasen.
- (29) Om integrerade projekt ska lyckas krävs ett nära samarbete mellan nationella, regionala och lokala myndigheter och icke-statliga aktörer som berörs av målen i Life-programmet. Principerna om öppenhet och offentliggörande av beslut som rör utarbetandet, genomförandet, utvärderingen och uppföljningen av projekt bör därför tillämpas.
- (30) För projekt under delprogrammet Miljö, som inte är integrerade projekt, bör medlen genom vägledande nationell tilldelning fördelas proportionellt bland alla medlemsstater under löptiden för det första fleråriga arbetsprogrammet enligt principerna om solidaritet och ansvarsfördelning.
- (31) För att bygga upp medlemsstaternas kapacitet att delta i Life-programmet bör garanterad finansiering för kapacitetsuppbyggnadsprojekt göras tillgänglig för alla medlemsstater som uppfyller relevanta krav som fastställs i denna förordning. Sådan finansiering bör göras tillgänglig på grundval av en överenskommen kapacitetsuppbyggnadsplan som skisserar de insatser och den finansiering som krävs.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på vissa slag av övergripande statligt stöd, (EGT L 142, 14.5.1998, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

- (32) Kvalitet bör vara det överordnade kriteriet vid utvärdering och tilldelning av projekt i Life-programmet. Fördelning för den geografiska jämviktens skull är vägledande och bör inte antyda garanterad finansiering eller tilldelning per medlemsstat.
- (33) Unionen är part i Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (nedan kallad *Århuskonventionen*). Det arbete som utförs av icke-statliga organisationer och nätverk av ideella organisationer som eftersträvar mål av allmänt unionsintresse bör därför stödjas, eftersom det effektivt främjar Århuskonventionens mål genom att framföra farhågor och synpunkter från unionsmedborgare som en del av den politiska utvecklingen, genom att stödja genomförandet av politiken och genom att öka medvetenheten om miljö- och klimatrelaterade problem och politiska lösningar. Life-programmet bör stödja ett brett spektrum av icke-statliga organisationer samt nätverk av ideella organisationer som arbetar mot mål av allmänt unionsintresse, som främst är aktiva inom miljö- och/eller klimatpolitik, genom en konkurrensutsatt och öppen tilldelning av driftsbidrag, i syfte att hjälpa dem att effektivt bidra till unionens politik, främja och stärka genomförandet och kontrollen av efterlevnaden av unionens miljö- och klimatmål samt bygga och stärka sin kapacitet att bli effektivare partner.
- (34) För att utföra sina uppgifter vid initieringen av miljö- och klimatpolitikens utarbetande och genomförande bör kommissionen använda medel från Life-programmet för att stödja initiering, genomförande och integrering av unionslagstiftningen inom miljö- och klimatpolitik, inbegripet inköp av varor och tjänster. Finansiella medel för kommunikationsverksamhet enligt denna förordning bör även omfatta en kommunikationspolicy för unionens politiska prioriteringar samt genomförande- och införlivandestatus för all viktig unionslagstiftning på miljö- och klimatområdet.
- (35) Den nuvarande klyftan på marknaden mellan efterfrågan och utbud på lån, eget kapital och riskkapital kan förväntas bestå i samband med den finansiella krisen, och det är därför lämpligt att tillåta användning av finansiella instrument för att stödja projekt med inkomstgenererande kapacitet på miljö- eller klimatområdena. Finansiella instrument med stöd från Life-programmet bör användas för att hantera specifika behov på marknaden på ett kostnadseffektivt sätt i enlighet med programmets mål, och bör inte tränga ut privat finansiering. Det bör vara möjligt att kombinera finansieringsinstrument med bidrag som finansieras genom unionens budget, inbegripet genom denna förordning.
- (36) Erfarenheter från tidigare Life-program har tydliggjort behovet av att inrikta insatserna på konkreta miljö- och klimatpolitiska prioriteringar och åtgärdsområden. De tematiska prioriteringarna bör inte vara uttömmande, utan det ska vara möjligt för sökande att lämna förslag även på andra områden, föra in nya idéer och reagera på nya utmaningar. Fleråriga arbetsprogram bör också vara flexibla för att uppnå Life-programmets mål och samtidigt ge projektämnen som genomför de tematiska prioriteringarna den nödvändiga stabiliteten så att potentiella sökande kan planera, förbereda och lägga fram förslag. Det första fleråriga arbetsprogrammet bör vara giltigt i fyra år och följas av ett andra arbetsprogram som har en löptid på tre år. Båda arbetsprogrammen bör innehålla en icke-uttömmande förteckning över projektämnen som genomför de tematiska prioriteringarna.
- (37) Erfarenheten från tidigare Life-program har visat på vikten av nationella Life-kontaktpunkter, särskilt när det gäller att tillhandahålla stöd till sökande och stödmottagare och därmed bidra till ett framgångsrikt genomförande av programmet. Systemet med nationella och regionala Life-kontaktpunkter bör därför bibehållas och, när det är möjligt, stärkas, särskilt i medlemsstater med få projekt, och samarbetet mellan kommissionen och de nationella kontaktpunkterna samt mellan nationella och regionala kontaktpunkter bör förstärkas. Erfarenheten från tidigare Life-program har också visat på vikten av en effektiv spridning av projektresultat och nätverksverksamhet för att öka hävstångseffekten för Life-programmet och dess mervärde för unionen, särskilt genom anordnande av seminarier, workshoppar och annan verksamhet som syftar till utbyte av erfarenhet, kunskaper och god praxis inom unionen. Kommissionen bör därför fortsätta att stärka sina insatser för riktad spridning, inbegripet insatser med ett särskilt fokus på integrerade projekt, särskilt i medlemsstater med få projekt, och på specifika sektorer, och att underlätta samarbetet och erfarenhetsutbytet mellan Life-stödmottagare och andra. Kommissionen bör också fortsätta att regelbundet offentliggöra förteckningar över projekt som finansierats via Life-programmet, tillsammans med en kortfattad beskrivning av de mål och resultat som nåts och en sammanfattning av anslagna medel, med användning av lämpliga media och lämplig teknik.

- (38) I syfte att förenkla Life-programmet och minska den administrativa bördan för sökande och bidragsmottagare bör man i större utsträckning använda schabloner och enhetsbelopp, utan att det hindrar att moms och kostnaderna för fast anställd personal är stödberättigande i enlighet med villkoren i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012. Summan av de offentliga organisationernas (som samordnande stödmottagare och/eller associerade stödmottagare) bidrag till projektet bör överstiga minst 2 % av summan av lönekostnaderna för de tjänstemän som avsatts för projektet. Unionsmedel bör inte användas för att subventionera nationella budgetar för att t.ex. täcka momskostnader. Endast begränsad information finns dock tillgänglig om vilka belopp av unionsmedel som används för att täcka momskostnader. Kommissionen bör därför i halvtids- och efterhandsutvärderingen av Life-programmet tillhandahålla en översikt om återbetalning av moms per medlemsstat som stödmottagande projekt inom Life-programmet har begärt i slutbetalningsskedet.
- (39) Den maximala medfinansieringsgraden bör ligga på de nivåer som krävs för att upprätthålla en effektiv stödnivå från Life-programmet.
- (40) Life-programmet och dess delprogram bör regelbundet övervakas och utvärderas på grundval av motsvarande resultatindikatorer för att möjliggöra anpassningar, inbegripet nödvändig översyn av de tematiska prioriteringarna. När resultatindikatorer för utvärdering av program och projekt fastställs närmare, bör kommissionen understryka kvalitetskontroll på basis av resultatindikatorer och förväntade resultat och förväntad verkan. Kommissionen bör även föreslå en metod för övervakning av projektens långsiktiga framgång, särskilt på det prioriterade området Natur och biologisk mångfald. I syfte att bevisa den positiva samverkan som båda delprogrammen kan medföra för klimatpolitik och biologisk mångfald och att ge information om utgiftsnivån, bör man vid övervakningen av Life-programmet spåra utgifter för klimat och biologisk mångfald i enlighet med meddelandet *En budget för Europa 2020*. Spårningen bör baseras på en enkel metod genom att utgifter placeras i en av tre kategorier: Endast utgifter för klimat/biologisk mångfald (räknas som 100 %), utgifter för signifikant klimat/biologisk mångfald (räknas som 40 %), utgifter för ej klimat/biologisk mångfald (räknas som 0 %). Man bör inte utesluta användningen av mer precisa metoder vid behov.
- (41) Med tanke på den långa erfarenhet kommissionen har i fråga om att förvalta Life-programmet och Life-projekten och Life-stödmottagarnas positiva erfarenheter av de externa övervakningsgrupperna, bör kommissionen fortsätta att förvalta Life-programmet. En ändring i förvaltningsstrukturen av Life-programmet och Life-projekten bör föregås av en kostnads-nyttoanalys och särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att säkerställa adekvat och omfattande sakkunskap, särskilt på det prioriterade området Natur och biologisk mångfald.
- (42) Unionens ekonomiska intressen bör skyddas genom proportionella åtgärder i hela utgiftscykeln, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av oegentligheter, krav på återbetalning av belopp som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt och, eventuellt, sanktioner.
- (43) I syfte att säkerställa bästa möjliga utvärdering av användningen av unionsmedel, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på resultatindikatorer som är tillämpliga på tematiska prioriteringar för delprogram för Miljö och de prioriterade områdena för delprogrammet Klimatpolitik, ändring av de tematiska prioriteringarna i bilaga III och höjning av procentandelen av den budget som tilldelas projekt för bevarande av natur och biologisk mångfald. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (44) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning i samband med antagandet av de fleråriga arbetsprogrammen bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (45) Om kommittén för Life-programmet för miljö och klimatpolitik inte avger något yttrande om ett utkast till genomförandeakt bör kommissionen, i enlighet med andra stycket i artikel 5.4 i förordning (EU) nr 182/2011 inte anta utkastet till genomförandeakt. Användningen av detta förfarande bör motiveras med bl.a. behovet av att bedöma att medel fördelas proportionellt mellan integrerade projekt, särskilt det högsta belopp som ett enskilt integrerat projekt kan få.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av regler och allmänna principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (46) För att säkerställa en effektiv övergång mellan de åtgärder som antagits enligt förordning (EG) nr 614/2007 och Life-programmet är det nödvändigt att fortsätta övervaka, granska och kvalitetsbedöma den verksamhet som finansieras inom ramen för den förordningen efter att den löpt ut.
- (47) Life-programmets mervärde härrör från dess specifika tillvägagångssätt och inriktning, som gör insatserna särskilt anpassade till miljö- och klimatbehoven. Life-programmet kan bidra till ett effektivare genomförande av miljöpolitiken jämfört med en medlemsstat som agerar ensam genom att det ökar koncentration av resurser och expertis. Programmet utgör också en plattform för att utveckla och utbyta bästa praxis och kunskap, förbättra, generera och påskynda förändringar i genomförandet av unionens regelverk och bygga upp kapacitet, stödja privata aktörer, särskilt små och medelstora företag, vid testning av småskaliga tekniker och lösningar och göra det möjligt för medlemsstater och berörda parter att lära sig av varandra. Dessutom skapar Life-programmet synergier mellan unionsmedel och nationella medel och genererar samtidigt ytterligare privata medel, vilket ökar samstämmigheten i unionens åtgärder och främjar ett mer enhetligt genomförande av unionens regelverk.
- (48) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att bidra till genomförandet och utvecklingen av unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimatområdena, bland annat integrering av miljö- och klimatmålen i andra politikområden och främjande av bättre styrning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av denna förordnings omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (49) Förordning (EG) nr 614/2007 bör därför upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

PROGRAMMET FÖR MILJÖ OCH KLIMATPOLITIK (LIFE)

Artikel 1

Inrättande

Ett program för miljö och klimatpolitik som omfattar perioden 1 januari 2014–31 december 2020 (nedan kallat *Life-programmet*) inrättas härmed.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

- a) pilotprojekt: projekt som gäller en teknik eller metod som inte har tillämpats eller testas tidigare eller på annan plats, som ger potentiella fördelar för miljö eller klimat jämfört med nuvarande bästa praxis, och som sedan kan tillämpas i en större skala på liknande situationer,
- b) demonstrationsprojekt: projekt där man omsätter i praktiken, testar, utvärderar och sprider åtgärder, metoder eller tillvägagångssätt som är nya eller okända i projektets specifika sammanhang, som exempelvis kan vara geografiskt, ekologiskt eller socioekonomiskt, och som skulle kunna tillämpas någon annanstans under liknande omständigheter,
- c) bästa praxis-projekt: projekt som på lämpligt och kostnads-effektivt sätt tillämpar de senaste teknikerna, metoderna och tillvägagångssätten med beaktande av projektets specifika sammanhang,
- d) integrerade projekt: projekt med en större geografisk omfattning, särskilt regionalt, multiregionalt, nationellt eller transnationellt, med strategier eller handlingsplaner för miljö eller klimat som krävs enligt specifik unionslagstiftning om miljö eller klimat, som utvecklats enligt andra unionsakter eller som utarbetats av medlemsstaters myndigheter, främst inom områdena natur, inbegripet bl.a. förvaltningen av Natura 2000-nätverket, vatten, avfall, luft och begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, samtidigt som man säkerställer berörda parter medverkan och främjar samordningen med och mobiliseringen av minst en annan relevant nationell eller privat finansieringskälla eller unionsmedel,
- e) projekt för tekniskt stöd: projekt som genom verksamhetsbidrag tillhandahåller finansiellt stöd för att hjälpa sökande att förbereda integrerade projekt och särskilt i syfte att säkerställa att dessa projekt är förenliga med de tidsmässiga, tekniska och finansiella kraven för Life-programmet och de fonder som avses i artikel 8.3,
- f) projekt för kapacitetsuppbyggnad: projekt som genom verksamhetsbidrag tillhandahåller finansiellt stöd till verksamhet som krävs för medlemsstaternas kapacitetsuppbyggnad, inklusive nationella eller regionala kontaktpunkter, i syfte att göra det möjligt för medlemsstaterna att delta mer effektivt i Life-programmet,

- g) förberedande projekt: projekt som i första hand fastställts av kommissionen i samarbete med medlemsstaterna för att stödja specifika behov för utarbetandet och genomförandet av unionens politik och lagstiftning på klimat- eller miljöområdena,
- h) projekt för information, ökad medvetenhet och kunskaps-spridning: projekt som syftar till att stödja kommunikation, sprida information och öka medvetenheten på områdena för delprogrammen Miljö och Klimatpolitik.

Artikel 3

Allmänna mål och resultatindikatorer

1. Life-programmet ska särskilt ha följande allmänna mål:
 - a) Att bidra till övergången till ett resurseffektivt, koldioxidsnålt och klimattåligt samhälle, till skydd och förbättring av miljön och till att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald, inbegripet stöd till Natura 2000-nätverket och åtgärder för att motverka förstöringen av ekosystem.
 - b) Att förbättra utarbetandet, genomförandet och kontrollen av efterlevnaden av unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimatområdena, och fungera som en katalysator för och främja integreringen av miljö- och klimatmål i unionens övriga politik och i de offentliga och privata sektorernas praxis, exempelvis genom att öka de offentliga och privata sektorernas kapacitet.
 - c) Att stödja bättre miljö- och klimatstyrning på alla nivåer, inbegripet ökad medverkan från civilsamhället, icke-statliga organisationer och lokala aktörer.
 - d) Att stödja genomförandet av det sjunde miljöhandlingsprogrammet.

I strävan efter att nå dessa mål ska Life-programmet bidra till hållbar utveckling och uppnåendet av målen för Europa 2020-strategin och unionens relevanta miljö- och klimatstrategier och planer.

2. De allmänna mål som anges i punkt 1 ska eftersträvas genom följande delprogram:

- a) Delprogrammet Miljö.
- b) Delprogrammet Klimatpolitik.

3. Genomförandet av Life-programmet ska bedömas mot särskilt följande indikatorer:

- a) Avseende det allmänna mål som avses i punkt 1 a kopplade till förbättringar av miljö och klimat. I samband med målet att bidra till att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald ska hänförliga miljöförbättringar mätas som den procentandel Natura 2000-nätverk som återställts eller underställts god förvaltning, återställda ekosystems typ och yta samt antal och typ av målhabitat och målarter som fått en bättre bevarandestatus.
- b) Avseende de allmänna mål kopplade till utarbetande och genomförande enligt som avses i punkt 1 b, antalet insatser som utarbetats eller utförts för genomförande av planer, program eller strategier på miljöområdet och enligt unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimatområdena, och antalet insatser som lämpar sig för upprepning eller överföring.
- c) Avseende de allmänna mål kopplade till integrering som avses i punkt 1 b, antalet insatser som leder till synergier med eller som integreras i andra unionsstödprogram, eller som integreras i den offentliga eller privata sektorn.
- d) Avseende det allmänna mål som avses i punkt 1 c, antalet insatser för att säkerställa bättre styrning, spridning av information och ökad medvetenhet om miljö- och klimataspekter.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 29 och närmare fastställa resultatindikatorer mot bakgrund av dessas tillämpning på de prioriterade områden och tematiska prioriteringar som avses i artikel 9 respektive bilaga III i fråga om delprogrammet Miljö, och i artikel 13 i fråga om delprogrammet Klimatpolitik.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförande av Life-programmet ska vara 3 456 655 000 EUR i löpande priser vilket motsvarar 0,318 % av det totala beloppet för åtagandebemyndiganden i enlighet med förordning (EU) nr 1311 /2013.

De årliga anslagen ska bemyndigas av Europaparlamentet och rådet inom ramen för den fleråriga budgetramen.

2. Fördelningen av budgeten för delprogrammen ska vara följande:

- a) 2 592 491 250 EUR av den övergripande finansieringsram som avses i punkt 1 ska fördelas till delprogrammet Miljö.

- b) 864 163 750 EUR av den övergripande finansieringsram som avses i punkt 1 ska fördelas till delprogrammet Klimatpolitik.

Artikel 5

Tredjeländers deltagande i Life-programmet

Life-programmet ska vara öppet för deltagande från följande länder:

- a) De länder i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
- b) Kandidatländer, potentiella kandidatländer och anslutande länder till unionen.
- c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken.
- d) Länder som har blivit medlemmar i Europeiska miljöbyrån i enlighet med rådets förordning (EG) nr 933/1999 ⁽¹⁾.

Deltagande ska ske i enlighet med de villkor som fastställs i respektive bilaterala eller multilaterala avtal om de allmänna principerna för dessa tredjeländers deltagande i unionsprogram.

Artikel 6

Verksamhet utanför unionen eller i de utomeuropeiska länderna och territorierna

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 får Life-programmet finansiera verksamhet utanför unionen och i de utomeuropeiska länderna och territorierna i enlighet med beslut 2001/822/EG (ULT- beslutet) under förutsättning att denna verksamhet är nödvändig för att uppnå unionens mål på miljö- och klimatområdena och för att säkerställa att insatser som genomförs på territorierna i de medlemsstater som omfattas av fördragen är effektiva.

2. En juridisk person som är etablerad utanför unionen får delta i de projekt som avses i artikel 18, förutsatt att stödtagaren som samordnar projektet är baserad i unionen och att den verksamhet som utförs utanför unionen uppfyller de krav som anges i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 7

Internationellt samarbete

Under genomförandet av Life-programmet ska samarbete med relevanta internationella organisationer, och med deras institutioner och organ vara möjligt om det krävs för att uppnå de allmänna mål som anges i artikel 3.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 993/1999 av 29 april 1999 om ändring av förordning (EEG) nr 1210/90 om inrättande av Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning (EGT L 117, 5.5.1999, s. 1).

Artikel 8

Komplementaritet

1. Kommissionen och medlemsstaterna ska se till att stödet från Life-programmet är förenligt med unionens politik och prioriteringar och att det kompletterar unionens övriga finansiella instrument och samtidigt säkerställa att förenklingsåtgärder genomförs.

2. Verksamhet som finansieras inom ramen för Life-programmet ska uppfylla unionslagstiftning och nationell lagstiftning, inklusive unionens regler om statligt stöd. I synnerhet ska finansiering via Life-programmet som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget anmälas av medlemsstaterna till kommissionen och får inte betalas ut för rån den har godkänts av kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget, såvida den inte uppfyller en förordning som antagits enligt artiklarna 2.1 och 8 i förordning (EG) nr 994/98.

3. Kommissionen och medlemsstaterna ska, i enlighet med sina respektive ansvarsområden, säkerställa samordningen mellan Life-programmet och Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, i syfte att skapa synergier, särskilt inom ramen för integrerade projekt, och för att främja användningen av lösningar, metoder och strategier som utarbetats inom ramen för Life-programmet. Sådan samordning ska ske inom den ram som fastställs i förordningen om gemensamma bestämmelser och genom den gemensamma strategiska ramen och de mekanismer som fastställs i partnerskapsavtalet i enlighet med den förordningen.

4. Kommissionen ska även säkerställa samstämmighet och synergier samt undvika överlappning mellan Life-programmet och unionens övriga politikområden och finansiella instrument, särskilt vad gäller Horisont 2020 och de som omfattas av unionens yttre åtgärder.

AVDELNING II

DELPROGRAMMEN

KAPITEL 1

Delprogrammet Miljö

Artikel 9

Prioriterade områden för delprogrammet Miljö

1. Delprogrammet Miljö ska ha tre prioriterade områden:

- a) Miljö och resurseffektivitet.

- b) Natur och biologisk mångfald.
- c) Miljöstyrning och miljöinformation.

2. De prioriterade områden som avses i punkt 1 omfattar de tematiska prioriteringarna i bilaga III.

Kommissionen ska ges befogenhet att vid behov anta delegerade akter i enlighet med artikel 29 om tillägg, strykning eller ändring av de tematiska prioriteringarna i bilaga III på grundval av följande kriterier:

- a) Prioriteringarna i det sjunde miljöhandlingsprogrammet.
- b) De specifika målen för varje prioriterat område som avses i artiklarna 10, 11 och 12.
- c) Erfarenheterna från genomförandet av det fleråriga arbetsprogrammet som avses i artikel 24.
- d) Erfarenheterna från genomförandet av de integrerade projekten.
- e) Prioriteringarna i den nya unionens miljölagstiftning som antagits efter den 23 december 2013.
- f) Erfarenheterna från genomförandet av unionens befintliga miljölagstiftning och miljöpolitik.

Kommissionen ska se över och vid behov revidera de tematiska prioriteringarna i bilaga III senast vid den halvtidsutvärdering av Life-programmet som avses i artikel 27.2a.

3. Minst 55 % av de budgetmedel som tilldelas projekt som får stöd genom verksamhetsbidrag inom ramen för delprogrammet Miljö ska gå till projekt som stöder bevarandet av natur och biologisk mångfald.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 29 för att öka den procentandel som anges i punkt 3 i den här artikeln med högst 10 %, under förutsättning att de totala medlen, som begärts för två på varandra följande år för förslag som gäller det prioriterade området Natur och biologisk mångfald och som uppfyller minimikraven för kvalitet, överstiger med mer än 20 % motsvarande belopp som beräknats för de två föregående åren.

Artikel 10

Specifika mål för det prioriterade området Miljö och resurseffektivitet

De specifika målen för delprogrammet Miljö för det prioriterade området Miljö och resurseffektivitet ska i synnerhet vara att

- a) Utveckla, prova och demonstrera policy- eller förvaltningsstrategier, bästa praxis och lösningar, inbegripet utveckling

och demonstration av innovativ teknik, på miljöproblem som lämpar sig för att upprepas, spridas eller integreras, bl.a. med hänsyn till sambandet mellan miljö och hälsa samt till stöd för politik och lagstiftning om resurseffektivitet, inbegripet färdplanen för ett resurseffektivt Europa.

- b) stödja tillämpning, utarbetande, testning och demonstration av integrerade strategier för genomförande av planer och program i enlighet med unionens miljöpolitik och miljölagstiftning, främst när det gäller vatten, avfall och luft,
- c) förbättra kunskapsbasen för utarbetande, genomförande, bedömning, övervakning och utvärdering av unionens miljöpolitik och miljölagstiftning, och för bedömning och övervakning av de faktorer, påfrestningar och reaktioner som påverkar miljön i och utanför unionen.

Artikel 11

Specifika mål för det prioriterade området Natur och biologisk mångfald

De specifika målen för delprogrammet Miljö för det prioriterade området Natur och biologisk mångfald ska i synnerhet vara att

- a) bidra till utarbetandet och genomförandet av unionens politik och lagstiftning om natur och biologisk mångfald, inklusive genomförandet av strategin för biologisk mångfald till 2020, direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG, i synnerhet genom utveckling, testning och demonstration av bästa praxis och lösningar,
- b) stödja ytterligare utarbetande, genomförande och förvaltning av de Natura 2000-nätverk som inrättas genom artikel 3 i direktiv 92/43/EEG, och särskilt tillämpningen, utarbetandet, testningen och demonstrationen av integrerade strategier för genomförandet av de prioriterade planer som utarbetats på grundval av artikel 8 i det direktivet,
- c) förbättra kunskapsbasen för utarbetande, genomförande, bedömning, övervakning och utvärdering av unionens politik och miljölagstiftning om natur och biologisk mångfald, och för bedömning och övervakning av de faktorer, påfrestningar och reaktioner som påverkar natur och biologisk mångfald i och utanför unionen.

Artikel 12

Specifika mål för det prioriterade området Miljöstyrning och miljöinformation

De specifika målen för delprogrammet Miljö för det prioriterade området Miljöstyrning och miljöinformation ska i synnerhet vara att

- a) främja ökad medvetenhet om miljöfrågor, inbegripet att få allmänheten och berörda parter att stödja unionens beslutsfattande på miljöområdet, och att främja kunskap om hållbar utveckling och nya mönster för hållbar konsumtion,
- b) stödja kommunikation, förvaltning och informationsspridning på miljöområdet, och att underlätta kunskapsutbyte om framgångsrika miljölösningar och praxis på området, bland annat genom att utveckla plattformar för samarbete mellan berörda parter samt utbildning,
- c) främja och bidra till effektivare efterlevnad och kontroll av efterlevnad av unionens miljölagstiftning, särskilt genom att främja utarbetande och spridning av bästa praxis och strategier,
- d) främja bättre miljöstyrning genom att bredda berörda parters deltagande, inbegripet icke-statliga organisationer, i samråd om och genomförande av politiken.

KAPITEL 2

Delprogrammet Klimatpolitik

Artikel 13

Prioriterade områden för delprogrammet Klimatpolitik

Delprogrammet Klimatpolitik ska ha tre prioriterade områden:

- a) Begränsning av klimatförändringar.
- b) Klimatanpassning.
- c) Klimatstyrning och klimatinformation.

Artikel 14

Specifika mål för det prioriterade området Begränsning av klimatförändringar

I syfte att bidra till minskade utsläpp av växthusgaser ska det prioriterade området Begränsning av klimatförändring i synnerhet ha följande specifika mål:

- a) Bidra till genomförandet och utarbetandet av unionens politik och lagstiftning om begränsning av klimatförändring, inbegripet integrering i alla politikområden, i synnerhet genom att utarbeta, testa och demonstrera politiska strategier eller förvaltningsstrategier, bästa praxis och lösningar för att begränsa klimatförändringar.
- b) Förbättra kunskapsbasen för utarbetande, bedömning, övervakning, utvärdering och genomförande av effektiva åtgärder

för begränsning av klimatförändring och åtgärder och att stärka förmågan att tillämpa denna kunskap i praktiken.

- c) Underlätta utveckling och genomförande av integrerade strategier, t.ex. för strategier för begränsning av klimatförändring och handlingsplaner, på lokal, regional eller nationell nivå.
- d) Bidra till utveckling och demonstration av innovativa tekniker, system, metoder och instrument för begränsning av klimatförändring som lämpar sig för upprepning, spridning eller integrering.

Artikel 15

Specifika mål för det prioriterade området Klimatanpassning

I syfte att bidra till att stödja insatser som leder till ökad motståndskraft mot klimatförändringar ska det prioriterade området Klimatanpassning i synnerhet ha följande specifika mål:

- a) Bidra till utarbetandet och genomförandet av unionens politik om anpassning av klimatförändring, inbegripet integrering i alla politikområden, särskilt genom att utveckla, testa och demonstrera politiska strategier eller förvaltningsstrategier, bästa praxis och lösningar för klimatanpassning, inbegripet, i förekommande fall, ekosystembaserade strategier.
- b) Förbättra kunskapsbasen för utarbetande, bedömning, övervakning, utvärdering och genomförande av effektiva ekosystembaserade anpassningsåtgärder avseende klimatförändring och i förekommande fall prioritera dem som tillämpar en ekosystembaserad strategi och stärka förmågan att tillämpa denna kunskap i praktiken.
- c) Underlätta utarbetande och genomförande av ekosystembaserade integrerade strategier, t.ex. för anpassningsstrategier och handlingsplaner avseende klimatförändring, på lokal, regional eller nationell nivå och i förekommande fall prioritera ekosystembaserade strategier.
- d) Bidra till utarbetande och demonstration av innovativa tekniska lösningar, system, metoder och instrument för anpassning som lämpar sig för upprepning, spridning eller integrering.

Artikel 16

Specifika mål för det prioriterade området Klimatstyrning och klimatinformation

De specifika målen för det prioriterade området Klimatstyrning och klimatinformation ska i synnerhet vara att

- a) främja ökad medvetenhet om klimatfrågor, inbegripet att få allmänheten och berörda parter att stödja unionens beslutsfattande på klimatområdet, och att främja kunskap om hållbar utveckling,

- b) stödja kommunikation, förvaltning och informationsspridning på klimatområdet, och att underlätta kunskapsutbyte om framgångsrika klimatlösningar och praxis, bland annat genom att utveckla plattformar för samarbete mellan berörda parter samt utbildning,
- c) främja och bidra till effektivare efterlevnad och kontroll av efterlevnad av unionens klimatlagstiftning, särskilt genom att främja utarbetande och spridning av bästa praxis och strategier,
- d) främja bättre klimatstyrning genom att bredda berörda parter deltagande, inbegripet icke-statliga organisationer, i samråd om och genomförande av politiken.

AVDELNING III

GEMENSAMMA TILLÄMPNINGSBESTÄMMELSER

KAPITEL 1

Finansiering

Artikel 17

Typer av finansiering

1. Unionens finansiering får ske på följande sätt:

- a) Bidrag.
- b) Avtal om offentlig upphandling.
- c) Bidrag till finansieringsinstrument i enlighet med bestämmelser om finansieringsinstrument enligt förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, särskilt artiklarna 139 och 140, och i enlighet med operativa krav som fastställs i specifika unionsakter.
- d) Andra insatser som behövs för att uppnå de allmänna målen i artikel 3.

2. Kommissionen ska genomföra denna förordning i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

3. Finansiering inom ramen för denna förordning som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget ska genomföras i överensstämmelse med unionens tillämpliga regler för statligt stöd.

4. Minst 81 % av budgetmedlen för Life-programmet ska tilldelas projekt som får stöd genom verksamhetsbidrag eller, i förekommande fall, de finansieringsinstrument som avses i punkt 1 c.

Kommissionen får inkludera dessa finansieringsinstrument som en del av det fleråriga arbetsprogram som avses i artikel 24,

och som ska underkastas en förhandsutvärdering som avses i artikel 140.2 f i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

5. Högst 30 % av budgetmedlen som går till verksamhetsbidrag i överensstämmelse med punkt 4 får tilldelas integrerade projekt. Denna högsta andel ska ses över inom ramen för den halvtidsutvärdering av Life-programmet som avses i artikel 27.2a och vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 18

Projekt

Bidrag till insatser får finansiera följande projekt:

- a) Pilotprojekt.
- b) Demonstrationsprojekt.
- c) Bästa praxis-projekt.
- d) Integrerade projekt.
- e) Projekt för tekniskt stöd.
- f) Projekt för kapacitetsuppbyggnad.
- g) Förberedande projekt.
- h) Projekt för information, ökad medvetenhet och kunskaps-spridning.
- i) Andra projekt som behövs för att uppnå de allmänna målen i artikel 3.

Artikel 19

Urvals- och tilldelningskriterier för projekt

1. Projekt som avses i artikel 18 ska uppfylla urvalskriterier som bygger på definitionerna i artikel 2 och följande tilldelningskriterier:

- a) Vara av unionsintresse genom att bidra väsentligt till att ett av de allmänna målen för Life-programmet som anges i artikel 3 uppnås samt de specifika målen för de prioriterade områden som anges i artikel 9, de tematiska prioriteringarna i bilaga III eller de särskilda målen för de prioriterade områden som anges i artikel 13.
- b) Säkerställa ett kostnadseffektivt tillvägagångssätt och vara tekniskt och finansiellt enhetliga.
- c) Ha ett korrekt förslag till genomförande.

2. En förutsättning för tilldelning till projekt är att projekten uppfyller minimikraven för kvalitet i överensstämmelse med de relevanta bestämmelserna i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

3. Projekt som finansieras genom Life-programmet inom ett prioriterat område ska undvika att äventyra miljö- och klimatmålen inom ett annat prioriterat område och om möjligt främja synergier mellan olika mål samt främja användning av miljöanpassad offentlig upphandling.

4. Kommissionen ska säkerställa geografisk jämvikt för integrerade projekt genom att som vägledning tilldela minst tre integrerade projekt till varje medlemsstat, varav minst ett integrerat projekt inom delprogrammet Miljö och minst ett integrerat projekt inom delprogrammet Klimatpolitik under den Life-programperiod som avses i artikel 1.

Integrerade projekt ska fördelas i syfte att uppfylla de mål som fastställts i enlighet med artikel 24.2 c för vart och ett av de områden som avses artikel 2 d.

För en bedömning av hur förslag till integrerade projekt uppfyller bestämmelsen om mobilisering av unionsmedel, nationella eller privata medel som avses i artikel 2 d ska förslagen åtföljas av

- a) i första skedet av ansökningsförfarandet: en finansieringsplan, och
- b) i andra skedet av ansökningsförfarandet: åtminstone en avsiktsförklaring som visar i vilken utsträckning andra relevanta unionsmedel, nationella eller privata medel som kommer att mobiliseras, med angivande av dessa finansieringskällor.

5. Kommissionen ska under löptiden för det första fleråriga arbetsprogrammet säkerställa geografisk balans för andra projekt än integrerade projekt som angetts inom delprogrammet Miljö, genom att medel fördelas proportionellt bland alla medlemsstater enligt vägledande nationella tilldelningar som fastställs i enlighet med kriterierna i bilaga I. När vägledande nationell tilldelning inte är tillämplig ska projektfördelningen enbart ske med utgångspunkt i förtjänst.

6. Om summan av den medfinansiering som är nödvändig för att finansiera andra projekt än integrerade projekt som angetts av en medlemsstat, och som finns i den förteckning som kommissionen sammanställt i slutet av urvalsförfarandet, är mindre än den vägledande tilldelningen för den medlemsstaten ska kommissionen, under förutsättning att villkoren i punkterna 1 och 2 uppfylls, använda överskottet för att medfinansiera de projekt som angetts av andra medlemsstater, utom projekt i utomeuropeiska länder och territorier, som bidrar mest till att de allmänna målen i artikel 3 uppnås.

När kommissionen lägger fram förteckningen över projekt som ska medfinansieras ska den rapportera till kommittén för Life-programmet för miljö och klimatpolitik hur tilldelningskriterierna i punkterna 4 och 5 har beaktats.

7. Kommissionen ska ta särskild hänsyn till transnationella projekt när transnationellt samarbete är av avgörande betydelse för att garantera miljöskyddet och klimatmålen, och ska sträva efter att se till att minst 15 % av budgetmedlen för projekt tilldelas transnationella projekt. Kommissionen ska överväga tilldelning av bidrag till transnationella projekt även om den vägledande nationella tilldelningen för en eller flera medlemsstater som deltar i de transnationella projekten har överskridits.

8. Under det första fleråriga arbetsprogrammet ska en medlemsstat vara stödberättigad för ett projekt för kapacitetsuppbyggnad till ett belopp av högst 1 000 000 EUR förutsatt att ett av följande kriterier uppfylls:

- a) Medlemsstatens genomsnittliga upptagningsgrad av dess vägledande nationella tilldelning för åren 2010, 2011 och 2012, som fastställs enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 614/2007 är under 70 %.
- b) Medlemsstatens BNP per invånare 2012 var lägre än 90 % av unionsgenomsnittet, eller
- c) medlemsstaten anslöt sig till unionen efter den 1 januari 2013.

Under det andra fleråriga arbetsprogrammet ska en medlemsstat vara stödberättigad för ett projekt för kapacitetsuppbyggnad till ett belopp av högst 750 000 EUR förutsatt att följande kriterier uppfylls:

- a) Medlemsstatens genomsnittliga upptagningsgrad av dess vägledande nationella tilldelning för åren 2014, 2015 och 2016 som avses i punkt 5 är under 70 %.
- b) Medlemsstatens genomsnittliga upptagningsgrad av dess vägledande nationella tilldelning för åren 2014, 2015 och 2016 har ökat jämfört med den genomsnittliga upptagningsgraden för åren 2010, 2011 och 2012.

En medlemsstat ska för att vara stödberättigad för ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt åta sig att upprätthålla resurser för Life-programmet, inbegripet bl.a. antalet anställda, på nivåer som inte är lägre än 2012, under löptiden för det relevanta fleråriga arbetsprogrammet. Det åtagandet ska fastställas i den kapacitetsuppbyggnadsplan som anges i punkt 9.

En medlemsstat ska inte vara stödberättigad för kapacitetsuppbyggnadsprojekt om dess BNP per invånare 2012 var högre än 105 % av unionsgenomsnittet, varvid bestämmelserna i första och andra stycket om stödberättigande under hela löptiden för Life-programmet inte gäller. Medel till kapacitetsuppbyggnadsprojekt ska begränsas till ett projekt per medlemsstat per flerårigt arbetsprogram.

9. Kommissionen ska inrätta ett påskyndat tilldelningsförfarande för kapacitetssuppleveringsprojekt. Ansökningar om sådana kapacitetssuppleveringsprojekt kan lämnas in från och med den 23 december 2013. Ansökningarna ska baseras på en kapacitetssuppleveringsplan som medlemsstaterna och kommissionen ska komma överens om, med de insatser som ska finansieras av Life-programmet i syfte att utveckla medlemsstatens kapacitet att lämna in framgångsrika ansökningar om finansiering av projekt inom delprogrammen Miljö och Klimatpolitik. Insatserna ska omfatta minst följande:

- a) Rekrytering av ny personal och utbildning för nationella och regionala Life-kontaktpunkter.
- b) Främjande av utbyte av erfarenheter och bästa praxis samt spridning och användning av resultat av projekt inom Life-programmet.
- c) Metoder för att *utbilda utbildaren*.
- d) Utbytes- och stödprogram mellan myndigheter i medlemsstaterna, särskilt utbyte vad gäller mest framgångsrika metoder.

Insatserna som omfattas av kapacitetssuppleveringsplanen kan inkludera experter som ska ta itu med tillfälliga brister i teknik- och processkapaciteten, men inte inkludera experter vars främsta funktion är att utarbeta förslag för inlämning inom ramen för den årliga ansökningsomgången.

Kapacitetssuppleveringsplanen ska också innehålla kostnadsberäkningar för sådana insatser.

Artikel 20

Medfinansieringsnivåer och stödberättigande för projektkostnader

1. Den maximala medfinansieringsgraden för de projekt som avses i artikel 18 ska vara

- a) under löptiden för det första fleråriga arbetsprogrammet, upp till 60 % av stödberättigande kostnader för alla projekt, andra än de som anges i led c, som finansieras inom båda delprogrammen Miljö och Klimatpolitik,
- b) under löptiden för det andra fleråriga arbetsprogrammet, upp till 55 % av stödberättigande kostnader för alla projekt, andra än de som anges i led c, som finansieras inom båda delprogrammen Miljö och Klimatpolitik,
- c) för hela löptiden för Life-programmet

i) upp till 60 % av stödberättigande kostnader för projekt som avses i artikel 18 d, e och g,

ii) med förbehåll för led iii, upp till 60 % av stödberättigande kostnader för projekt som finansieras inom det

prioriterade området Natur och biologisk mångfald i delprogrammet Miljö,

iii) upp till 75 % av stödberättigande kostnader för de projekt som finansieras inom det prioriterade området Natur och biologisk mångfald i delprogrammet Miljö som rör prioriterade livsmiljöer eller arter, för genomförande av direktiv 92/43/EEG eller de fågelarter som bör prioriteras för finansiering enligt den kommitté för anpassning till vetenskaplig och teknisk utveckling som inrättats i enlighet med artikel 16 i direktiv 2009/147/EG, när det är nödvändigt för att nå bevarandemålet,

iv) upp till 100 % av stödberättigande kostnader för projekt som avses i artikel 18 f.

2. Villkor för stödberättigande kostnader fastställs i artikel 126 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012. Sådana kostnader ska omfatta moms och personalkostnader.

Kommissionen ska i halvtids- och efterhandsutvärderingen av Life-programmet tillhandahålla en översikt om återbetalning av moms per medlemsstat som stödmottagande enligt Life-programmet har begärt i slutbetalningsskedet.

3. Kostnader för förvärv av mark ska anses stödberättigande för unionsfinansiering av projekt som avses i artikel 18 förutsatt att

- a) köpet kommer att bidra till att förbättra, bevara och återställa integriteten hos Natura 2000-nätverk som upprättats enligt artikel 3 i direktiv 92/43/EEG, däribland genom förbättrade möjligheter till sammankoppling genom skapande av korridorer eller förbindelsefunktioner eller genom att förbättra andra aspekter av grön infrastruktur,
- b) förvärv av mark är det enda eller det mest kostnadseffektiva sättet att uppnå det önskade bevaranderesultatet,
- c) den förvärvade marken långsiktigt reserveras för användning som är förenlig med de mål som anges i artiklarna 11, 14 eller 15, och
- d) den berörda medlemsstaten, genom överföring eller på annat sätt, säkerställer att sådan mark långsiktigt tilldelas naturbevarande ändamål.

Artikel 21

Driftsbidrag

1. Driftsbidrag ska gå till vissa drifts- och förvaltningskostnader för ideella organisationer som arbetar för mål av allmänt unionsintresse, som främst är aktiva inom miljö och/eller klimatpolitik och som deltar i utarbetande, genomförande och kontroll av efterlevnaden avseende unionens politik och lagstiftning.

2. Den högsta medfinansieringsnivån från unionen för driftsbidrag som avses i punkt 1 ska uppgå till 70 % av de stödbemyndigande kostnaderna.

Artikel 22

Andra typer av verksamhet

Life-programmet kan finansiera verksamhet som genomförs av kommissionen för att stödja initieringen, genomförandet och integreringen av unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimatområdet i syfte att uppnå de allmänna målen i artikel 3. Sådan verksamhet kan innefatta följande:

- a) Information och kommunikation, däribland åtgärder för att öka medvetenheten. Ekonomiska resurser som tilldelas kommunikationsverksamhet enligt denna förordning ska också omfatta gemensam kommunikation om unionens politiska prioriteringar samt om genomförande- och införlivandestatus för all viktig unionslagstiftning på miljö- och klimatområdet.
- b) Studier, undersökningar, utveckling av modeller och scenarier.
- c) Förberedelser, genomförande, övervakning, kontroll och utvärdering av projekt, politik, program och lagstiftning.
- d) Workshoppar, konferenser och möten.
- e) Samarbete i nätverk och plattformar för bästa praxis.
- f) Annan verksamhet som behövs för att uppnå de allmänna mål som avses i artikel 3.

Artikel 23

Stödmottagare

Life-programmet kan finansiera offentliga och privata organ.

I syfte att säkerställa Life-programmets synlighet ska stödmottagarna ge publicitet åt Life-programmet och resultaten av deras projekt och alltid ange vilket unionsstöd som mottagits. Life-programmets logotyp som avbildas i bilaga II ska användas för all kommunikationsverksamhet och visas på anslagstavlor på strategiska platser som är synliga för allmänheten. Alla varaktiga varor som erhålls inom ramen för ett Life-program ska bära Life-programmets logotyp såvida inte kommissionen har angivit något annat.

KAPITEL 2

Genomförandeåtgärder

Artikel 24

Fleråriga arbetsprogram

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta fleråriga arbetsprogram för Life-programmet. Sådana genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 30.2.

Löptiden för det första fleråriga arbetsprogrammet ska vara fyra år och löptiden för det andra fleråriga arbetsprogrammet ska vara tre år.

2. Varje flerårigt arbetsprogram ska i enlighet med de allmänna mål som fastställs i artikel 3 innehålla uppgifter om följande:

- a) Tilldelningen av medel mellan prioriterade områden och mellan olika typer av finansiering inom varje delprogram i enlighet med artiklarna 9.3, 17.4 och 17.5. Ingen ytterligare förhandstilldelning för verksamhetsbidrag mellan eller inom varje prioriterat område ska äga rum, med undantag för projekt för tekniskt stöd och kapacitetsuppbyggnadsprojekt.
- b) De projektämnen som genomför de tematiska prioriteringarna i bilaga III för projekt som finansieras under den period som omfattas av det fleråriga arbetsprogrammet.
- c) Kvalitativa och kvantitativa resultat, indikatorer och mål för varje prioriterat område och typ av projekt för den period som omfattas av det fleråriga arbetsprogrammet i överensstämmelse med resultatindikatorerna i artikel 3.3 och de särskilda målen för varje prioriterat område i artiklarna 10, 11, 12, 14, 15 och 16.
- d) Den tekniska metoden för förfarandet för val av projekt och urvals- och tilldelningskriterier för bidrag i enlighet med artiklarna 2 och 19 i denna förordning och de relevanta bestämmelserna i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
- e) Vägledande tidsplaner för ansökningsomgångarna under den period som omfattas av det fleråriga arbetsprogrammet.

3. Inom ramen för det fleråriga arbetsprogrammet ska kommissionen offentliggöra den årliga inbjudan att lämna projektförslag för de prioriterade områdena enligt artiklarna 9.1 och 9.13. Kommissionen ska se till att oanvända medel i en viss ansökningsomgång omfördelas mellan de olika slags projekt som avses i artikel 18.

4. Kommissionen ska genom en genomförandeakt revidera det fleråriga arbetsprogrammet senast vid halvtidsutvärderingen av Life-programmet. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 30.2.

Artikel 25

Metoder för genomförande

Kommissionen ska genomföra verksamheten för att uppnå de allmänna mål som avses i artikel 3 i denna förordning i enlighet med de metoder för budgetens genomförande som anges i artikel 58 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, i synnerhet genom direkt eller indirekt förvaltning av kommissionen, centralt eller gemensamt med internationella organisationer.

Artikel 26

Administrativt och tekniskt stöd

Den ekonomiska fördelningen av Life-programmet kan också täcka nödvändiga utgifter i samband med förberedelser, övervakning, tillsyn, revision, kommunikation och utvärdering som är direkt nödvändiga för att förvalta Life-programmet och förverkliga de allmänna målen i artikel 3.

Kommissionen ska regelbundet och i samarbete med nationella Life-kontaktpunkter anordna seminarier och workshoppar, offentliggöra förteckningar över projekt som finansierats inom Life-projektet eller genomföra annan verksamhet för att underlätta utbytet av erfarenheter, kunskaper och bästa praxis i fråga om alla projekt och spridning och överföring av projektresultat i hela unionen. I detta syfte ska kommissionen genomföra verksamhet som är inriktad på spridning av projektresultat bland Life-stödmottagare och andra med ett särskilt fokus, om tillämpligt, på medlemsstater med låg Life-finansiering. Kommissionen ska främja kommunikation och samarbete mellan avslutade eller pågående projekt och nya stödmottagande projekt, sökande eller aktörer inom samma område.

Kommissionen ska också anordna särskilda seminarier, workshoppar eller, om tillämpligt, annan slags verksamhet minst varannat år för att främja utbyte av erfarenheter, kunskap och bästa praxis om utformning, utarbetande och genomförande av integrerade projekt samt om hur effektivt det stöd är som tillhandahålls genom projekt för tekniskt stöd. Verksamheten ska inbegripa nationella eller regionala förvaltningar som handhar andra unionsmedel och övriga berörda aktörer.

Artikel 27

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen ska regelbundet övervaka och rapportera om genomförandet av Life-programmet (och dess delprogram), inbegripet beloppet för klimatrelaterade utgifter och utgifter som rör biologisk mångfald. Kommissionen ska också bedöma synergier mellan Life-programmet och andra kompletterande

unionsprogram, särskilt mellan dess delprogram. Kommissionen ska beräkna vägledande nationell tilldelning, i enlighet med kriterierna i bilaga I, för det andra fleråriga arbetsprogrammets löptid, uteslutande i syfte att jämföra medlemsstaternas resultat.

2. Kommissionen ska till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén samt till de nationella parlamenten överlämna följande rapporter:

a) Senast den 30 juni 2017: en extern och oberoende utvärderingsrapport efter halva tiden om Life-programmet (och dess delprogram), inklusive kvalitativa och kvantitativa aspekter av genomförandet, klimatrelaterade utgifter och utgifter som rör biologisk mångfald, i vilken utsträckning synergier mellan målen har uppnåtts samt programmets komplementaritet med andra relevanta unionsprogram, uppnåendet av målen för alla åtgärder (om möjligt på resultat- och effektnivå), effektivitet vid resursanvändning och unionsmervärdet av programmet, i syfte att fatta ett beslut om förnyelse, ändring eller tillfälligt upphävande av åtgärderna. Den utvärderingsrapporten efter halva tiden ska också innehålla en kvantitativ och kvalitativ analys av hur Life-programmet bidrar till att bevara de livsmiljöer och arter som är förtecknade i direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG. Utvärderingen ska dessutom gälla möjligheterna till förenkling, programmets interna och externa överensstämmelse, målens relevans även i framtiden samt hur åtgärderna i Life-programmet bidrar till Europa 2020-strategins mål och till hållbar utveckling. Den ska ta hänsyn till utvärderingsresultat om de långsiktiga effekterna av tidigare Life-program. Utvärderingsrapporten efter halva tiden ska åtföljas av kommissionens kommentarer såsom det sätt på vilket resultaten av utvärderingen efter halva tiden ska beaktas vid genomförandet av Life-programmet, och särskilt i vilken utsträckning de tematiska prioriteringarna i bilaga III behöver ändras.

Utvärderingsrapporten efter halva tiden ska innehålla eller åtföljas av en noggrann bedömning av innehållet och kvaliteten i efterfrågan på, planeringen av och genomförandet av integrerade projekt. Särskilt fokus ska läggas på projektens uppnådda eller förväntade resultat när det gäller att frigöra andra unionsmedel, med beaktande av fördelarna med ökad samstämmighet med unionens övriga finansieringsinstrument, omfattningen av aktörernas delaktighet och den utsträckning i vilken de tidigare projekt inom Life+ har omfattats av eller förväntas omfattas av integrerade projekt.

b) Senast den 31 december 2023: en extern och oberoende utvärderingsrapport i efterhand om genomförandet och resultaten av Life-programmet och dess delprogram, inbegripet beloppet för klimatrelaterade utgifter och utgifter som rör biologisk mångfald, i vilken utsträckning Life-programmet som helhet och samtliga delprogram har uppnått sina mål, i vilken utsträckning synergier mellan de olika målen har

uppnått och Life-programmets bidrag till Europa 2020-strategins mål. Utvärderingsrapporten i efterhand ska också undersöka i vilken utsträckning miljö- och klimatmål har integrerats i övrig unionspolitik och i största möjliga utsträckning undersöka vilka ekonomiska fördelar som uppnått genom Life-programmet samt konsekvenserna och mervärdet för den befolkning som varit inblandad.

3. Kommissionen ska offentliggöra resultaten av de utvärderingar som görs i enlighet med denna artikel.

Artikel 28

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. När verksamhet som finansieras enligt denna förordning genomförs, ska kommissionen se till att unionens finansiella intressen skyddas genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom verkningfulla kontroller och, om oegentligheter upptäcks, genom att belopp som betalats ut på felaktig grund återkrävs samt, vid behov, genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa eller ekonomiska sanktioner.

2. Kommissionen, dess företrädare och revisionsrätten ska ha rätt att granska stödjande handlingar och utföra kontroller på plats hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering inom ramen för programmet.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁽¹⁾, utföra kontroller på plats och inspektioner hos ekonomiska aktörer som direkt eller indirekt berörs av unionsfinansiering, i syfte att utröna om bidragsavtal, bidragsbeslut eller andra avtal som finansieras med unionsmedel påverkats av bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som skadat unionens ekonomiska intressen.

Utan att det påverkar tillämpningen av första och andra styckena ska rätten att utföra revision, kontroller på plats och inspektioner uttryckligen tillerkännas kommissionen, revisionsrätten och Olaf i samarbetsavtal med tredjeländer eller internationella organisationer, bidragsavtal, bidragsbeslut och andra avtal som ingås vid tillämpning av denna förordning.

3. Efter den sista utbetalningen för ett projekt ska mottagaren av unionsmedel under fem år efter hålla alla underlag för utgifter i samband med projektet tillgängliga för kommissionen.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Utvärdering av delegering

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

⁽¹⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 3.3, 9.2 och 9.4 ska ges till kommissionen för en period av sju år från och med den 23 december 2013.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 3.3, 9.2 och 9.4 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid en senare i beslutet angiven tidpunkt. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 3.3, 9.2 eller 9.4 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 30

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för Life-programmet för miljö och klimatpolitik. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

Artikel 31

Upphävande

Förordning (EG) nr 614/2007 ska upphöra att gälla med verkan från den 1 januari 2014.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen.

*Artikel 32***Övergångsbestämmelser**

1. Med avvikelse från artikel 31 första stycket, ska åtgärder som inleddes före den 31 december 2013 i enlighet med förordning (EG) nr 614/2007, tills de slutförs, fortsätta att omfattas av den förordningen och ska följa de tekniska bestämmelser som fastställs där. Den kommitté som avses i artikel 30.1 i den här förordningen ska ersätta den kommitté som avses i artikel 13.1 i förordning (EG) nr 614/2007 från och med den 23 december 2013.

2. Finansieringsramen för Life-programmet kan också omfatta utgifter för tekniskt och administrativt stöd, inklusive eventuell obligatorisk övervakning, kommunikation och utvärdering som krävs enligt förordning (EG) nr 614/2007 efter att den har upphört att gälla, för att säkerställa övergången och de bestämmelser som antagits enligt förordning (EG) nr 614/2007 och Life-programmet.

3. De belopp som krävs inom finansieringsramen för att möjliggöra övervaknings-, kommunikations- och revisionsåtgärder efter den 31 december 2020 ska anses vara bekräftade endast om de stämmer överens med den nya finansieringsram som är tillämplig från och med den 1 januari 2021.

4. Anslag som motsvarar specifika inkomster från återbetalningar av belopp som betalats ut på felaktiga grunder i enlighet med förordning (EG) nr 614/2007 ska användas, i enlighet med artikel 21 i förordning (EG, Euratom) nr 966/2012, för att finansiera Life-programmet.

*Artikel 33***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2014.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 11 december 2013.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

V. LEŠKEVIČIUS

Ordförande

*BILAGA I***Kriterier för att inrätta vägledande nationell tilldelning till projekt, andra än integrerade projekt, som angetts inom delprogrammet Miljö.**

Kommissionen ska, enligt principerna om solidaritet och ansvarsfördelning, tilldela medel bland alla medlemsstater för den Life-programperiod som avses i artikel 1 för andra projekt än integrerade projekt utifrån följande kriterier:

a) Befolkning

- i) Den totala befolkningen i varje medlemsstat (50 % viktning).
- ii) Befolkningstätheten i varje medlemsstat, upp till en gräns på två gånger unionens genomsnittliga befolkningstäthet (5 % viktning).

b) Natur och biologisk mångfald

- i) Den totala arealen för Natura 2000-områden i varje medlemsstat uttryckt som andelen av den totala arealen Natura 2000-områden (25 % viktning),
 - ii) Andelen av en medlemsstats territorium som täcks av Natura 2000-områden (20 % viktning).
-

*BILAGA II***Life-programmets logotyp**

BILAGA III

Tematiska prioriteringar för delprogrammet Miljö som avses i artikel 9.**A. Det prioriterade området Miljö och resurseffektivitet**

- a) Tematiska prioriteringar för vatten, inbegripet havsmiljön: verksamhet för att genomföra de särskilda målen för vatten som fastställs i färdplanen för ett resurseffektivt Europa och det sjunde miljöhandlingsprogrammet, särskilt
- i) integrerade strategier för genomförandet av direktiv 2000/60/EG,
 - ii) verksamhet för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG ⁽¹⁾,
 - iii) verksamhet för genomförande av åtgärdsprogrammet i direktiv 2008/56/EG i syfte att uppnå god miljöstatus för havsvatten,
 - iv) verksamhet för att säkerställa säker och effektiv användning av vattenresurser, förbättra den kvantitativa vattenförvaltningen, bevara en hög vattenkvalitet och undvika missbruk och förstöring av vattenresurser.
- b) Tematiska prioriteringar för avfall: verksamhet för att genomföra de särskilda målen för avfall som fastställs i färdplanen för ett resurseffektivt Europa och det sjunde miljöhandlingsprogrammet, särskilt
- i) integrerade strategier för genomförandet av avfallsplaner och avfallsprogram,
 - ii) verksamhet för genomförande och utarbetande av unionens avfallsagstiftning, med särskild betoning på de första stegen i unionens avfallshierarki (förebyggande, återanvändning och materialåtervinning),
 - iii) verksamhet för resurseffektivitet och produkters livslängd, konsumtionsmönster och avmaterialisering av ekonomin.
- c) Tematiska prioriteringar för resurseffektivitet, inbegripet mark och skog, och ett miljövänligt kretsloppssamhälle: verksamhet för att genomföra färdplanen för ett resurseffektivt Europa och det sjunde miljöhandlingsprogrammet som inte omfattas av andra tematiska prioriteringar som avses i denna bilaga, särskilt
- i) verksamhet för industriell symbios och kunskapsöverföring och utarbetande av nya modeller för övergång till ett miljövänligt kretsloppssamhälle,
 - ii) verksamhet för en strategi för markskydd (kommissionens meddelande av den 22 september 2006 *Mot en temainriktad strategi för markskydd*) med särskild betoning på lindring och kompensation för hårdgörning av marken samt förbättrad markanvändning,
 - iii) verksamhet för skogsövervakning och informationssystem och för att förhindra skogsbränder.
- d) Tematiska prioriteringar för Miljö och hälsa, inbegripet kemikalier och buller: stöd till verksamhet för genomförande av de särskilda målen för miljö och hälsa i det sjunde miljöhandlingsprogrammet, särskilt
- i) stöd till verksamhet för genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 ⁽²⁾ (Reach) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 ⁽³⁾ (förordningen om biocidprodukter) för en säkrare och mer hållbar eller ekonomisk användning av kemikalier (inbegripet nanomaterial),

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker (EUT L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 27).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EUT L 167, 27.6.2012, s. 1).

- ii) stöd till verksamhet för att främja genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG ⁽¹⁾ (bullerdirektivet) i syfte att uppnå bullernivåer som inte leder till betydande negativa konsekvenser och risker för människors hälsa,
- iii) stöd till verksamhet för att undvika allvarliga olyckshändelser, särskilt underlättande av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU ⁽²⁾ (Seveso III-direktivet),
- e) Tematiska prioriteringar för luftkvalitet och utsläpp, inbegripet miljön i städer: stöd till verksamhet för att genomföra de särskilda målen för luft och utsläpp som fastställs i färdplanen för ett resurseffektivt Europa och det sjunde miljöhandlingsprogrammet, särskilt
 - i) integrerade strategier för genomförandet av lagstiftningen om luftkvalitet,
 - ii) stöd till verksamhet för att underlätta uppfyllande av unionens standarder för luftkvalitet och utsläpp, inbegripet Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG ⁽³⁾ (direktivet om nationella utsläppstak),
 - iii) stöd till verksamhet för förstärkt genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ⁽⁴⁾ (industriutsläppsdirektivet) med särskild betoning på att förbättra processen för att definiera och genomföra bästa tillgängliga teknik, och säkra att informationen är lättillgänglig för allmänheten och förstärka utsläppsdirektivets bidrag till innovation.

B. Det prioriterade området Natur och biologisk mångfald

- a) Tematiska prioriteringar för natur: verksamhet för genomförande av direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG, särskilt
 - i) verksamhet som syftar till att förbättra bevarandestatus för livsmiljöer och arter, inbegripet havsmiljöer och arter, även fågelarter, av unionsintresse,
 - ii) verksamhet till stöd för Natura 2000-nätverkets biogeografiska seminarier,
 - iii) integrerade strategier för genomförande av prioriterade åtgärdsplaner.
- b) Tematiska prioriteringar för biologisk mångfald: verksamhet för genomförande av unionens strategi för biologisk mångfald fram till 2020, särskilt
 - i) verksamhet som syftar till att bidra till uppnåendet av Mål 2,
 - ii) verksamhet som syftar till att bidra till uppnåendet av Mål 3, 4 och 5.

C. Det prioriterade området Miljöstyrning och miljöinformation

- a) Information, kommunikation och åtgärder för att öka medvetenheten enligt prioriteringarna i det sjunde miljöhandlingsprogrammet,
- b) verksamhet till stöd för effektiva kontrollprocesser samt åtgärder för att unionens miljölagstiftning ska följas, och till stöd för informationssystem och informationsverktyg om genomförandet av unionens miljölagstiftning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och hantering av omgivningsbuller (EGT L 189, 18.7.2002, s. 12).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG (EUT L 197, 24.7.2012, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG av den 23 oktober 2001 om nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar (EGT L 309, 27.11.2001, s. 22).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

Kommissionens uttalanden

Maxbelopp som ett enda integrerat projekt kan erhålla

Kommissionen lägger stor vikt vid att säkerställa en proportionell fördelning av medel mellan integrerade projekt för att kunna finansiera så många integrerade projekt som möjligt och garantera en balanserad fördelning av dem bland alla medlemsstater. I detta sammanhang kommer kommissionen i diskussionerna om utkastet till arbetsprogram med medlemmarna i Life-kommittén att föreslå det maximala belopp som ett enda integrerat projekt kan erhålla. Förslaget kommer att läggas fram som en del av metodiken för projekturval och antas som en del av det fleråriga arbetsprogrammet.

Situationen för finansiering av biologisk mångfald i utomeuropeiska länder och territorier

Kommissionen fäster stor vikt vid skyddet av miljön och den biologiska mångfalden i utomeuropeiska länder och territorier (ULT). Detta framgår av förslaget till beslut rörande ULT, vilket omfattar nämnda sektorer när det gäller samarbete mellan Europeiska unionen och ULT. I förslaget anges även de olika åtgärder som skulle kunna vara berättigade till finansiering av Europeiska unionen i detta avseende.

Den förberedande åtgärden Best har varit ett framgångsrikt initiativ som ULT har anslutit sig till. Den har lett till konkreta resultat för tjänster som rör biologisk mångfald och ekosystem. Eftersom Best håller på att avslutas vill kommissionen gärna följa upp detta inom ramen för ett av sina nya instrument, nämligen programmet för globala allmänna nyttigheter och utmaningar inom ramen för finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete DCI.

Denna specifika möjlighet att finansiera skyddet av biologisk mångfald i ULT kommer att kompletteras med de möjligheter som erbjuds i artikel 6 i Life-programmet för perioden 2014–2020.
